

NOVINKY Z ČECH.

Převodní informace od zpravodaje "Pok. Záp."

V Praze 18. května.

Smlouva rakousko-ruská? Delegace rakouské. Důležitá konference císaře a ministrů. Pracovní program rak. vlády. Jazyková otázka. Před 30 lety v Čechách. Hlíz na těle českého národa. Dozvuky o Národním divadle. Český student a národní dělník. Protesty proti drahotě Svatojanské slavnosti v Praze. Čechové, Čechové, jak se mluví: Drobty.

Smlouva rakousko-ruská? Jako svatojanská raketa najednou prolitla politickým světem zpráva o smlouvě mezi Rakouskem a Ruskem, trávající od r. 1897 a platící až do r. 1903. Prskavka byla puštěna úmyslně. Smlouva prý zabezpečuje status quo ante na Balkáně a tím i mír mezi Rakouskem a Ruskem... Jak pozdější zprávy ale dosvědčují, smlouvy písemné žádné není. Ale je úmluva mezi císařem rakouským a carem, která zabezpečuje dosavadní stav držav balkánských a tím jaksi oddaluje příčinu bouří mezi oběma říši. Kráta tuto úmluvu sic měla zmotat, ale — nezmotala. Nešlo o državu, ale o osobu guvernérka a tak uzel zadrhnutý Německem a Anglií se brzo uvolnil. Dnes není o sporu mezi Rakouskem a Ruskem známky. Nesudte ale z toho, že Rakousko ve své politice obrátilo zcela — Rakousko nebude moudré nikdy. Zdá se, že dojde přece asi jen k uskutečnění slov vynikajícího politika evropského, který pravil: Bude-li mít Rakousko válku, bude to válka s — Německem — A my dodáváme: a pak teprve toto zmoudří.

Delegace jsou zatím zticha. Zvoleny výlory a ty konferují. Jedná se o dodatečný úvěr 30 milionů na vojsko. Šarvátka bude. Ale zdá se, že na konec delegáti uherští i rakouští povolí miliony na vojáčky, vzor bídě domácí a aby nešli domů poražení, že delegáti odhlasují, aby ministerstvo vojenství na příště už to nedělalo, aby překročilo rozpočet hned o 30 milionů. A bude po — bouře. Pan ministr to krátce s delegací umí. Udělal tajnostnou tvář, ukázal na nebezpečnost, jež hrozilo z Kréty, zakroužil očima k Prusku a Maďarsku a Němci unisono sic neradí ale — povolí. Čeští delegáti mnoho hmotu neztropí, je jich beztoho jen pár.

Důležitá konference. Přes možnost, že delegace minou klidně, ticho přece v politickém ovzduší není. Cesta mezi Vídní a Pešti, kde dlí císař a delegace, se netrhne. Nejvíce jezdí rakouští ministři Thun a Kaizl. Není divu. Parlament rakouský stojí, o definitivním rozpočtu říšském nemůže být řeči, vyrovnání je ve vzduchu zvláště pro kvotu, ke shodě o níž nedojde; také sporny jsou zvýšené daně na cukr a z piva. K tomu jazykový spor v Cislajtani drží všecko jedním v šachu. Není východu. A saad Thun, ač má nohy dlouhé, si je uběhá a východu nenajde přec. Vleze vždy do slepé ulice a tepá po zdech. Proč neobráti po světle? U císaře v Pešti jsou denně konference od rána do večera. Vše se tají. Chce se udělat rozhodný řez? Pochybujeme. Spíš vyčká se, oddálí rozhodnutí. Až po jubileu. Ale co potom? Dá se vůbec za všeobecné mizerie oddálení provést? Bloudí! Řízněte v pravo nebo v levo, nám to jedno. Lépe cítit ostří řezu, jež se zahojí brzo, než chvít se stálou chorobou a její bolestmi. Nechte konferenci a jednejte.

Pracovní program rakouské vlády visí na parlamentu a proto je stále tž. Největší výkon, na nějž se zmůže, bude asi ten, že zvolí jazykový výbor. Ale i to je otázkou. Poslanci čeští pro ni hlasovati nemohou. Oni musí

trvat, jak jsme oznámili dávno, na autonomii země a proto musí chtít aby jazykový zákon o Čechách byl dán sněmu král. českého. Bude-li ale jazykový výbor přes české hlavy zvolen, čeští poslanci doň vystoupit musí, aby v něm naléhali na vše užitečné. Jinak bylo by ovšem, kdyby přešli z trpné do činné opposice. Pak by ovšem ani k volbě jazykového výboru nedošlo. Ze vídeňská sněmovna do 30. června zatím rozpočet neodhlasuje, jest jisto. Poněvadž rozpočtové provisorium, ustanovené na základě § 14. platí jen do 30. června, k tomuto smí se však sáhnouti jen v době, kdy říšská rada nezasedá, jest tím už samo sebou dáno, že 30. června parlament musí být odročen, aby se další provisorium mohlo naříditi dle § 14. Říšská rada bude tedy před koncem června buď odročena, neb uzavřena a vláda si bude dále pomáhati nařízením. V říjnu neb v listopadu bude říšská rada opět svolána a co potom Thun podnikne, bude záviseti více od nálady, jakou shledá mezi poslanci, než od vlastní jeho vůle. Budou-li strany povolnější k ústupkům, odhlasuje se indemnita za předešlá nařízení, rozpočtové provisorium pro příští rok a provisorium vyrovnací; nebudou-li povolnější, neodhlasuje se nic. Není to o máčka? A i v té není vyloučeno překvapení. Bude se tedy stát i dále se všemi reformami hospodářskými i živnostenskými. Snese to, když už nyní je stav nesnesitelný? Zdá se, že dojde k také bídě u nás, že bída poučí pak naše politiky o politice — lepší!

Před 30 lety mezi dny 10. a 16. května r. 1868 vzor všemu utrpění bylo v Čechách za vlády Herbst Beustovy jinak: Obrovské zástupy lidu putovaly k Řípu a tu na prvním českém ohromném meetingu protestovaly proti útisku, žádaly znovuzřízení českého státního práva a přisahaly na krvavou paměť mučedníků bělohorských, že v boji od svých práv ani na píď neustoupí. Tehdáž v resoluci žádalo se vše, co dnes je naším požadavkem, pak mocný balvan z boku památného Řípu vyrvaný vezen do Prahy k založení Národního divadla. Jízda do Prahy a slavnosti tam byly nevidané na pohled dojem uchvacující, náadou přenadšené. Vše, co české, ze všech zemí českoslovanských, z ciziny i ze zámoří ústy neohroženého Sladkovského hlásalo boj nejprudší proti nadvládě cizí. A dnes? Vzpo mínáme sic, pravda, ale jsme o 30 let starší a bohužel i — chladnější. S tou odvahou, s tím svatým nadšením bychom dnes brzo zlomili pouta svá. Ale málo v nás nadšení, málo odvahy. Co nezlomil žalář a v hrob nesklátil, strhala bída a co zůstalo, zhostejnělo... Nezoufáme sic, věřme v obrat, ale za těchto proudů bude obrat těžký, nesdačný.

Hlíz na těle českého národa obrat oddalují. A je těch hlíz plno: tu šplhávají některých ku předu se deroucích politiků, onde božidárkovská lhostejnost, jinde zrádná, hamizná prodajnost, ba i zbabělá přeběhlictví v tábor nepřátelský. Čtete často o rozličných sporech u nás, o sporech mezi Staro a Mladochy, mezi radikály a pokrokaři, mezi svobodomyšlnými a klerikály. Ale tyto spory, ač v této důležité chvíli dosti nás oslabují, nejsou nebezpečné. Tu a tam čístí vzduch a — lidi. Ale háje je proudy internacionálními, které zaprodaly se židům a v jejich prospěch lámou kopí proti rodné zemi. Hanba to věčná. A k těm spustlým internacionálům se dnes přidala část studentstva a inteligence. Známa jinak jména jsou tu v čele a jsou prodána. Tak red. Hajn je dnes cele židovskodemokratický, dr. Herben, Krejčí, Koerner, Šalda, Neuman i Hilbert jsou rovněž ve věku této kote-

rie, již nedávno dostalo se ze židovského kapitálu podpory 25,000 zl. Zdaž mimoděk nenapadne člověku zde památné pořekadlo: "Od nepřítelů si pomohu, jen od přátel svých chraň mne Bože"! A od těchto také Čechů, od těchto hlíz, chraň nás, pane, též! Těžký krok ku předu, těžký výpad, když na těle plno takovýchto otravných pijavic.

Dozvuky o Národním divadle. Psali jsme posledně o škandálu, který způsobilo družstvo Národního divadla v Praze, propůjčivší národní kapličku rejdm internacionální demokracie. Podivili jste se as tomu, ale my zde se nedivíme. Jak jsme psali posledně a před tím, zasedají v družstvu Národního divadla lidé, kteří nezadají se ani schopni, ba ani vůle nemají prospět tomuto národnímu ústavu. Jmenujeme hned tři: žida red. Schicka, a dva Čechy, vlastence: dr. Eiselta a cís. radu Tichého. Tito poslední proslavili se zvláště v posledním jednání o zřízení druhého českého divadla v Praze (Němci dvě už dávno mají) heslem: "Pánové, tucet německých divadel nám neuškodí, ale druhé české bude neštěstím pro národ!" A titíž chlapci mají v žaludku zejména také "vlastenecké hry." Za to opera (s cizím textem), operetta, ale nejvíce balet pány baví. — O nové, námi oznámené skvostné opeře Kovařovicově "Psohlavci," byl pan rada Tichý hotov s úsudkem krátce: "Pánové, ta hudba je dobrá, ale to libretto operu zabije..." Divíte se ještě, že v takovém družstvu pan ředitel Šubrt snadno prozrazil s propůjčením divadla internacionálům? — Škandál vleče se ale pořád. Po schůzi internacionální o otázce, komu patří Národní divadlo, byla zas schůze národní, ohromná, ale ta byla rozpuštěna. Mimo to jsou plné noviny polemik. I Svatojanská Čecha, Vrchlického a jiné při tom internacionální cháska potupila. Však ti řídí se heslem: "Pes vždy na měsíc vyje" a mimo jedinou odvetu k celé jedovaté akci internacionální mlčí. Za to nemlčí lid. Po každé národní lidové schůzi táhnou tlupy lidu kolem divadla a volajíce "Zdar naší kapličce," souhlasně také provolávají "pereat" družstvu. A tak se škandál vleče a nám se zdá, že slavné družstvo bude rádo, až lid — zapomene.

Český student se nesmí znát k českému dělníku. Tak aspoň rozhodl senát české techniky. Když Morsen nadal českému národu a hrubě jej napadl, tento senát — mlčel jako kapr. A nyní, když internacionála ohrožuje bytí českého národa, řádí v lidu ve všech vrstvách a když proto český student podává si ruku s českým dělníkem k ochraně vlasti — teď senát promluvil a zakazuje studentstvu styk s českým dělníkem! — Jako by i jinak student, nastávající stavitel, úředník, inženýr, architekt atd. — neměl se připravovati na styk s těmi, s nimiž bude mu celý život žítí... O té naší — zabadněnosti!

Protesty proti zdražování potravin jsou u nás na denním pořádku. Schůze obrovské o 2—3 tisících lidu roknjí o bídě té, že vše, co člověk nutně potřebuje, je tu denně dražší a dražší... I jiné kruhy než lidové pilně o věci uvažují a protestují. Tak sjezd cukrovarníků odsoudil zvýšenou daň z cukru (projektovanou) a sjezd pivovarníků usnesl se na protestu proti zdražování výroby piva. Voličské schůze pak napořád zdražování piva i cukru odmítají, tak že poselstvu českému nezbude, než různé oběmu se opřít. A nejinak bude as i u Němců a proto obě projektované vyšší daně jsou psány ve hvězdách. Však dochází v Praze již i na demonstrace a ty bývají zlým doby přiznakem. Deputace dělnické za příčinou bídy

Jste-li čisti — vždy se cítíte nejlépe. Po vykoupaní zdá se život míti pro nás větší cenu. A což teprve ten blahý pocit, je-li kdo naskrze čistý.

Dra. PETRA HOBOKO

odstraní každou nečistotu z krve a životní orgány, ku zdravé činnosti pobídne. Devět z desíti obyčejných nemocí pocházejí z nečistoty a schudlé krve. Dra. Petra Hoboko vyléčí je, ano krev čistí, upravuje a obživuje.

Není to žádný lékárnický lék. Prodává se pouze od pravidelných jednatelů pro Hoboko a majitele samého. K ochráně obezpečení každá láhev opatřena je nápisem registrovaným číslem. Kupující měl by se podívat, zdali nebylo vyškabáno nebo jinak změněno.

Pro bližší podrobnosti pište na...
Dr. PETER FAHRNEY, 112 114 So. Hoyne Ave., Chicago, Ill.

v lidu byly již u místopředsedů, u nejvyššího vojenského velitele a u purkmistra pražského. Ale to vše asi málo zmůže.

Stát nehne městem — vymluví se pojednou na konstituci a řekne že nemá schváleného rozpočtu. A tím ujdou na práci milióny. — A kdo to zavínil? — Obstrukce: Němci, židé a — sociálně demokratičtí poslanci. Tož lidé, těm zademonstruj!

Svatojanské slavnosti v Praze. Předem hned celkově: dopadly chudě. Bída zapustila hluboko své kořeny v Čechách, a na Slezsku a proto došlo do Prahy letos sotva 50.000 lidí. Jak jinak bývalo jindy: Na 200 i 300 tisíc lidí ze všech cípů žirné oblasti zemí koruny svatováclavské dalo si v Praze dostaveníčko. Ne pro sv. Jana — ale pro vzájemný styk, pro smluvení se a sjednocení na různých národních slavnostech. Letos došlo něco lidí jen z Čech — krojů nebylo viděti. Jen Chodové z Domažlic došli v krojích počtem 300 osob, aby byli přítomni divadlu "Psohlavci," jak jsme už ale psali. Chody vítal lid nadšeně. Ohňostroj svatojanský konal se jak obyčejně na střeleckém ostrově, ale byl letos zabarikádován. Pro lešení u ohrad, v níž složen materiál k rekonstrukci mostu, nebylo ho viděti. Po ohňostroji došlo k šarvátce a k demonstraci. Jeden internacionál dal si na hůl černý šátek, jiný národní dělník mu šátek strhl a zahodil. Povstala srážka. Policajt, chtějící práce roztrhnout, upadl a pád jeho považovala stráž za útok a hned na lid se šavlemi. Zástupy valily se dvěma proudy Prahou. Jedni zpívali "Rudý prapor" a druzí "Hej Slované!" Děšť ale brzo zjednal ticho. Schůzi a slavnosti o sv. Janě v Praze byl nadbytek. Národopisná společnost pořádala na výstavišti v dědině národopisnou pout' svatojanskou, která se vydařila pěkně, též výstava drubeže a ptačtva, pak sbírky národopisné, musea českého a Hradčany těšily se velice z četné návštěvy. Schůzí bylo mnoho; zvláště konala se valná hromada jednoty Pošumavské, valná hromada vývozního spolku pro král. České, valná hromada učitelů měst. škol., val. hromada soukromých úředníků, a protestní schůze proti zdražení chlebovin. Ve dnech sv. Janských odhalena byla též slavnostně deska na domě, kde žila zesnulá spisovatelka Žofie Podlipská... Jak vidět, nebylo o slavnosti zle — ale, jak jsme psali, dopadlo vše proti jiným letům chudě a mdle.

Čechové, Čechové, jak se mluví! Starý opposičník Václ. Janda, poslanec a Karel Adámek zem. a říš. poslanec obdrželi řád železného korymbu — a přijali ho od — hr. Thuna. Měli k tomu dovolení od klubu? **Drobty.** Stávky se v Čechách množí. V Praze stávkují tesaři, v Příbrami a v Božím Požehnaní horníci, v Chebu dělníci v továrně na korikori a v N. Pace soustružníci. Pohoda u nás nyní je pravá májová. Teplá a vlhká dosti. Ne-

přijdou-li přivaly, úroda by byla. Ale nechceme ani prorokovati. Počkáme! Pozdrav! tný

Pojedete

do Kalifornie, Mexika, Nového Mexika, Arizony neb Texasu? Jestli ano, dopište na E. L. Palmer, Passenger Agt., Santa Fe Route, Des Moines, Iowa, o nejnižší ceny jízdní jedné cesty neb sem i tam a plně podrobnosti lístku se týkáte! 33-1f

Adresář spolků

Česko-Slov. Dělnické Podpor. Jednoty pro severozápadní státy:

Minnesota, Iowa, Wisconsin, Nebraska a obě Dakoty.

Hlavní Jednota v Montgomery, Minn.

odbyvá své schůze každou 4. sobotu v měsíci v síni F. V. Staška o 8. h. večer. Velkopředseda V. J. Factor. Velkotajemník Fr. Míxa. Velkočleník Jos. E. Sokol. Velkopokladník Jos. Maruška.

Č. I. v Montgomery, Minn.

odbyvá své schůze každou čtvrtou neděli v měsíci. Předseda Fr. K. Staněk. Tajemník Fr. Míxa. Účetník Jos. E. Sokol. Pokladník Tomáš Havel.

Čís II. Mladochy v Le Sueur Center, Minnesota.

odbyvá své schůze každou 2. neděli v měsíci v síni pana J. Peroutky. Předseda Jan Bicek. Tajemník V. Štěpán. Lexington, Minn. Účetník Vác. Krava. Pokladník Jak. Peroutka.

Č. III. v St. Paul, Minn.

odbyvá své schůze každou 3. středu v měsíci. Předseda Jan Bednář. Tajemník F. J. Pavločka. 637 Canton St. Účetník Fr. Bělka. 304 Colborn St., St. Paul, Minn.

Č. IV. v Minneapolis

odbyvá své schůze každou 4. neděli v měsíci v síni č. 221 Washington Hall, Cedar St. ave. Předseda Fr. Jindra, taj. Jan Steinbauer 252 15 Ave. So. Minneapolis, Minn.

Č. V. v Nové Praze, Minn.

odbyvá své schůze každou 4. neděli v měsíci. Předseda Vojta Chalupský, taj. E. J. Novotný, účetník Jan Jellinek, pokladník Jakub Svoboda. New Prague, Minn.

Komenský, č. VI. v Hayward, Minnesota.

odbyvá své schůze 1. neděli v měsíci. Předs. Matěj Beneš, místopředseda Fr. Svojkovský, dozorce Vác. Vaněk, taj. Vojt. Pacovský, Glenville, Minn. Účetník J. Plevka, pokladník Jos. Funtár.

Karel Velký, č. VII. v Nové Třeboni, v Minnesotě.

odbyvá své schůze každou 4. neděli v měsíci. Předseda Jan Klein, pokladník František Turck, účetník Jan Elipek, tajemník J. Jindra Kilkenny, Le Sueur Co., Minn.

Č. VIII. Rovnost Owatona, Minn.

odbyvá své schůze každou 1. neděli v měsíci v síni č. S. P. S. Předseda Josef A. Stránský, tajemník V. Martinek v Owatona, Minn., účetník Frank Kašpar, pokladník A. Horák.

Č. IX. Česká Koruna, zlatých dolů, v Pine City, Minnesota.

Předseda Anton Pávek, místopředseda Jan W. Lovčík, tajemník Jos. Bartoš, b. z. Beroun Minn., účetník Leopold Haberman, pokladník Frant. Pávek.

Č. X. Čechoslován, v Olviva, Minn.

Předseda Josef Lepoška, místopředseda Mat Petříčka, tajemník Frant. W. Kvích, box 27 Olviva, Minn., účetník Bedřich Roček, pokladník Václav W. Plovyhart.

NOVÁ... UNION

zvýšená okružní dráha

jest nyní otevřena.

JEDE PO VAN BUREN UL. PŘÍMO PŘED

Chicago, Rock Island & Pacific

stanici.

Cestující, kteří do Chicago přijedou, mohou po zvýšené dráze dosáhnouti kterkoliv části města, aneb za poplatek 5c navštívit kterýkoliv obchod v sítnou města. Vlaky zastavují na Rock Island stanici každou minutu. Výhodu tuto může skýtati pouze

"Great Rock Island dráha". Zaujete 2centový kolek a obdržíte postou perspektivní obraz Chicago v 5 barvách, jenž získoríte vše, co si o Chicago a zvýšené dráze přejete viděti. Majte tuto měli byste míti ať žijete jinde, choďte-li město navštívit, neb bydlíte-li v Chicago. Dopíše na JOHN SEBASTIAN, G. P. A. Chicago, Ill.